

Delavnica »Decentralizacija« Povzetek razprave in zapis predlogov

Datum delavnice: 21. 6. 2019

Lokacija: SNG Maribor

Število udeležencev: 7

1. Povzetek razprave

Udeleženci delavnice so uvodoma izrazili presenečenje, da se jih je delavnice udeležilo tako malo. Med udeleženci so bili sicer samo predstavniki javnih zavodov, ne pa tudi predstavniki NVO in samozaposlenih. Ob predstavitvi so omenili, da se jim decentralizacija zdi pomembna tema in da se sami, kot odziv na centralizacijo, že sedaj veliko medsebojno povezujejo in na ta način skušajo doseči realizacijo večjih projektov in opaznost.

V nadaljevanju so se udeleženci razdelili v dve skupini, v okviru katerih so razmišljali o možnih novih načinih sodelovanja za zmanjševanje vpliva centralizacije. Prva skupina je tako podrobneje predstavila **pobudo za večje sodelovanje MK in MIZŠ**, ki bi skupaj pripravili priporočila in standarde za kvalitativno opredelitev kulturnih vsebin v vrtcih, OŠ in SŠ. V praksi bi se to lahko kazalo npr. kot certifikati ustanovam, ki imajo ustrezne vsebine in navodila šolam. Znotraj tega bi MK lahko spodbujalo obiske institucij v drugih regijah npr. s subvencioniranimi prevozi.

Ena od članic prve skupine je posebej predstavila tudi **pobudo za večje medresorsko sodelovanje MK z drugimi ministrstvi**. To bi rezultiralo v vključevanju kulturnih vsebin oz. predlogov v strateške načrte in projekte drugih področij (državna raven, občine) – npr. turizem, gospodarstvo, razvoj IKT. Posledično bi se lahko potem kulturne inštitucije vključevale v izvajanje teh strategij s svojimi deleži oz. storitvami.

Druga skupina pa je predstavila že izveden **uspešen primer povezovanja, in sicer pri projektu »Gradovi Posavja«**. Ob tem je predstavila, kje vidijo prostor za izboljšave. V projekt, ki je imel za cilj promocijo destinacije skozi kulturo, menijo, da bi se v prihodnje morali nujno vključiti tudi STO in MK. Za to bi si želeli, da vsaj vedo, kdo je ustrezna oseba (kontakt) na MK, na katero se lahko obrnejo in da jih MK podpira pri komunikaciji z drugimi resorji. Ker tovrstni projekti trčijo na različne interese partnerjev (npr. prevlada tržnih interesov nad javnimi) zlasti pogrešajo podporo MK, da bi ta pomagala vključiti kulturne vsebine v nacionalno pomembne teme in zagotovila sistemski vir za projektne aktivnosti.

Ključna izpostavljena želja je tako bila, da MK prepozna kakovostne vsebine, ki se v regijah že izvajajo (dodeli kontaktno osebo, izkaže interes za kakovostne projekte in aktivnosti, ki se izvajajo) in podpora tem projektom s strani MK v odnosu do drugih organov ter v odnosu do

medijev, da lahko s svojim kakovostnim delom dosežejo čim večji krog ciljne javnosti (izpostavljen problem centralizacije poročanja o kulturnih vsebinah).

2. Zapis predlogov

Za to aktivnost so udeleženci predlagali različne usmeritve:

- Dostopnost kulturnih dobrin
- Profesionalizacija področja
- Upoštevanje neenakomerne razvitosti regij
- Medijska pozornost
- Korporativni pokrovitelji
- Tržna dejavnost
- Povezanost z javnim prevozom
- Umestitev projektnih pisarn izven središča
- Preselitev Ministrstva za kulturo v Maribor
- Decentralizacija je načrtna razpršitev denarja in moči
- Ministrstvo naj spodbudi sodelovanje med kulturnimi ustanovami in gospodarstvom
- Oblika sodelovanja naj bo vključeno v medresorske ukrepe in strateške dokumente drugih sektorjev (gospodarstvo, šport, turizem, izobraževanje)
- Regulacija pri izboru kulturnih vsebin izobraževalnih zavodov
- Medresorsko sodelovanje med MK in MIZŠ
- Kakovostne kulturne vsebine
- Spodbujanje
- Skrb za kakovost

Pobuda za večje medresorsko sodelovanje

- Vključevanje kulturnih vsebin oz. storitev ter predlogov v strateške projekte, načrte drugih področij (galerije, gledališča, knjižnice, muzeji,...) – turizem, gospodarstvo, razvoj IKT,...
- Posledično se lahko kulturne institucije vključujejo v izvajanje teh strategij s svojimi deleži – storitvami

Pobuda za večje sodelovanje med MK in MIZŠ

- Priporočila in standardi
- Kvalitativna opredelitev kulturnih vsebin v vrtcih in osnovnih šolah ter srednjih šolah
- Operacionalizacija v praksi – certifikati, navodila ...
- Spodbujanje obiska institucij v drugih regijah (subvencioniranje prevozov)

Neformalno povezovanje »gradovi Posavja«

- Cilji: promocija destinacije skozi kulturo, promocija nacionalne kulturne dediščine
- Deležniki: javne muzejske inštitucije in zasebniki, nujno tudi Ministrstvo za kulturo in STO
- Načini sodelovanja: skupni letni plan, redni kolegiji, odziv MK (kontaktna oseba), podpora MK (župan želel kulturno dediščino spremeniti v elitni hotel) pri drugih resorjih
- Problem: različni interesi partnerjev (npr. prevlada tržnih interesov nad javnimi), podpora MK – vključitev vsebine v nacionalno pomembne teme; sistemski vir za projektne aktivnosti

Splošna refleksija

- Prepoznavanje in podpora kakovostne vsebine, ki se v regijah že izvajajo
- Financiranje: pri javnih razpisih – izključevanje prijaviteljev ustanovljenih s strani lokalne skupnosti
- Pomembnost programa pred statusom zavoda lokalnega ali državnega pomena
- Pomanjkanje sistemskega vira za zagotavljanje sredstev za infrastrukturo in kulturne projekte
- Sistemsko financiranje javne službe (definiranje obsega in vsebine)
- Vključenost kulture v vse nacionalne strateške programe
- Vloga/pomoč MK pri reševanju statusa zavoda
- Medijska pozornost s strani nacionalnih medijev v lokalnih okoljih